

Decàleg de la redacció

1. No tinguis pressa
2. Utilitza el paper com a suport
3. Esborranya
4. Pensa en la teva audiència
5. Deixa la gramàtica per al final
6. Dirigeix la teva feina
7. Fixa't en els paràgrafs
8. Repassa la prosa frase per frase
9. Ajuda el lector a llegir
10. Deixa reposar el teu escrit

1. No comencis a escriure immediatament. No tinguis pressa. Deixa't temps per reflexionar sobre el que vols dir i fer (el text, el propòsit, el lector...)

Una estranya i desconeguda força ens impel·leix sovint a escriure de seguida que se'ns presenta la necessitat de fer-ho, a omplir els fulls amb gargots i a donar la feina per enllestida quan hem arribat al final del paper. Fora precipitacions! Dedica temps, abans de començar a escriure, a pensar en les circumstàncies que et porten a fer-ho, en l'audiència que et llegirà, en el que vols escriure, en el teu propòsit, en l'estil que vols donar al text.

Ordena't! Racionalitza el temps de què disposes i planifica la teva redacció: ¿per on començaràs, com, quants esborranys faràs, com els revisaràs, disposes de tot el material necessari?

2. Utilitza el paper com a suport. Fes notes, llistes i esquemes. No et preocupis si són brutes, mal fetes o si no s'entenen.

Al començament, concentra't en el contingut. Busca idees, tesis, exemples, informacions, etc. Aprofita les tècniques de recerca i organització de la informació: pluja d'idees, mots clau, estrelles, cubs, esquemes, mapes... Apunta-ho tot. Qualsevol detall pot ser important.

Utilitza el paper blanc com un suport de treball. No siguis tan primmirat! Que no t'engavanyin els hàbits escolars de fer marges a esquerra i dreta, línies rectes i cal·ligrafia clara. Usa el full per construir les teves idees i deixa per més endavant, per a altres fulls blancs, la feina de polir la imatge de l'escrit. Ara et comuniqués només amb tu mateix.

3. Esborranya tot el que faci falta. No tinguis mandra de rescriure el text una i una altra vegada.

Esborranyar: Igual a fer esborranys. Fes-ne tots els que calgui perquè quedis content i satisfet del teu escrit. *Escriure és rescriure*, recorda! No pensis pas que ets inoperant o inepte per escriure, perquè hagi d'esborranyar. No creguessis pas que els escriptors que t'agraden, aquells que escriuen el que t'agradaria haver escrit, bufen i fan ampolles. Escriure costa a tothom, uns més i d'altres menys, i és habitual –normal!– haver d'esborranyar, rellegir, revisar, retocar i millorar el que escrius.

4. Pensa en la teva audiència. Escriu perquè pugui entendre't. Que el teu escrit sigui un pont entre tu i ella.

Escriure és parlar per escrit. Si bé no tens el teu oient al davant, convé que el guardis en el pensament. Escriu per a ell i facilita-li la tasca de comprendre't. Usa mots que comparteixi, explica-li bé i a poc a poc el que sigui difícil –tal com ho faries en una conversa!-, anticipa-li el que explicaràs, resumeix-ho al final. Assegura't que t'entendrà. Si l'abandones ara tu, mentre li escrius, t'abandonarà també ell, quan et llegeixi.

5. Deixa la gramàtica per al final. Fixa't primer en el que vulguis dir: el significat.

No val la pena dedicar-se als detalls formals a l'inici de la feina. Dedicar els primers esforços al que és de veritat important: el significat global del text, l'estructura, ordenar i aclarir les idees, fer més entenedor el teu missatge. Fes com l'arquitecte que dibuixa els plànols d'una casa abans de començar a construir-la. No facis la feina del pintor o del guixaire quan encara no s'ha aixecat l'edifici! No comencis la casa per la teulada!

6. Dirigeix conscientment la teva feina. Planifica't la tasca d'escriure.

No ho facis tot alhora! És prou difícil encertar-ho tot a la primera: tenir idees brillants, ordenar-les amb coherència, escriure prosa clara, no fer faltes, etc. Dedicat selectivament a cadascun dels processos que componen l'escriptura: buscar informació, planificar, redactar, revisar, etc. Dirigeix-los tal com fa un director amb l'orquestra. Mana quan han de callar o de tocar i de quina manera. Els teus músics són els processos de redacció.

No et deixis arrossegar cegament pel torrent de l'escriptura, per la passió del moment o pels hàbits adquirits... Et perdries, t'encallaries, et bloquejaries, perdries temps i esforços innecessaris. Sigues conscient del que fas i aprofitaràs millor el temps. Decideix quan vols que la memòria t'aboqui idees; quan tanques l'aixeta – abans que s'assequi- i poses ordre a tant de desgavell; quan i com esculls els mots precisos per a cada concepte; o quan deixes que surti tot el que tens de maniàtic i rigorós per examinar cada coma i cada giragonsa sintàctica.

7. Fixa't en els paràgrafs: que se'n destaquï la unitat de sentit i de forma, que estiguin ordenats, que comencin amb una frase principal...

Imagina l'escrit com una nina russa: un text, un capítol, un paràgraf, una frase. Cada oració matisa una idea, cada paràgraf conclou un subtema, i l'escrit complet esgota el missatge. Fes que el teu text conservi aquest ordre i que l'audiència pugui copsar-lo. Comprova que cada paràgraf tingui unitat, que ocupi el lloc que li toca i que comenci amb la idea principal. Vigila que tingui una mida assenyada. Evita els paràgrafs-frase de dues línies o els paràgrafs-totxo de més de quinze.

8. Repassa la prosa frase per frase, quan hagi completat l'escrit. Mira que sigui entenedora i llegible. Busca economia i claredat.

Mots i frases s'enreden damunt del paper, perquè el nostre pensament no flueix sempre prou transparent. La sintaxi s'esbotza; es desordena l'ordre dels mots; creixen forats en el significat; s'escapen crosses, repeticions i jòquers; la palla amaga el gra... No t'atabalis! És normal. Dedicar les darreres revisions a polir la prosa. Busca un estil clar i planer. Esporga les branques que amaguen la tija central, els mots sobrers; deslliga els embolics sintàctics, tria els mots més

elegants, els més precisos... Fes com el decorador que endreça una casa i hi posa un petit toc personal!

9. Ajuda el lector a llegir. Mira que la imatge de l'escrit sigui polida. Posa-hi marques: subtítols, números, enllaços...

Llegir també és conduir: resseguim mot a mot la carretera que va de la majúscula inicial al punt final. Procura que el camí sigui planer. Marca'n els marges, tapa els forats de l'asfalt. Avisa el lector els ports de muntanya i de les cruïlles perilloses (el sentit dels mots, les idees importants, els canvis de tema...). Fes-li un plànol clar de la carretera abans d'iniciar el viatge i deixa'l comprendre amb facilitat: que es diverteixi conduint i veient el paisatge!

10. Deixa reposar el teu escrit dins del calaix. Deixa'l llegir a una altra persona, si t'és possible.

El temps, el jutge lent, et farà veure l'escrit amb ulls nous. Deixa escolar dos dies, una setmana, un mes, entre la redacció i la revisió i els teus ulls veuran coses que no havien notat abans.

Quatre ulls sempre hi veuen més que dos. I si els altres dos són diferents veuran un text *diferent*. Aquest és l'examen més autèntic que pots fer del teu escrit. Pregunta al teu còmplice lector tot el que vulguis. Escolta el que t'hagi de dir. No et justifiquis i aprofita les seves crítiques per refer el text. Ara encara no és tard. Tot el que puguis corregir ara no et serà discutit a l'hora de la veritat.

Daniel Cassany, La cuina de l'escriptura. Barcelona 2002